

ARVIOINTI 9. LK ÄIDINKIELI

KIITETTÄVÄ (9)

Kirjoittaminen: Oppilas tuntee ja osaa tunnistaa useita tekstilajeja. Oppilas kirjoittaa itsenäisesti sujuvaa ja melko virheetöntä tekstiä ja osaa myös suunnitella tekstinsä. Oppilas ymmärtää, mitä on sidosteisuus, havainnollistaminen sekä tekstin jäsentely ja osaa hyödyntää näitä omassa tekstintuottamisessaan. Oppilas osaa tuottaa erilaisiin tekstilajeihin kuuluvia tekstejä itsenäisesti.

Lukeminen: Oppilas lukee sujuvasti erilaisia kaunokirjallisia ja asiatekstejä, suhtautuu lukemiseen myönteisesti ja osaa valita itseään kiinnostavan sekä mahdolliseen tehtävänantoon sopivan teoksen luotavaksi. Oppilas osaa kertoa lukemansa kirjan juonesta, henkilöhahmoista, tapahtumapaikasta jne. ja tulkita teoksen sanomaa.

Puhuminen: Oppilas ilmaisee itseään selkeästi ja tarkoituksenmukaisesti sekä vie puheenvuoroillaan keskustelua eteenpäin melko usein. Oppilas osaa raportoida hänelle tutuista kokemuksistaan ja pitää vaikuttavan puheenvuoron. Oppilas osallistuu keskusteluun aktiivisesti, mutta osaa antaa tilaa myös muille puhujille. Oppilas tuntee kontekstin käsitteen ja osaa muokata puhettaan kontekstiin sopivaksi.

Kielenhuolto ja kielitietoisuus: Oppilas tuntee kielenhuollon ja oikeakielisyyden perusteet hyvin ja kirjoittaa melko virheetöntä tekstiä sekä ymmärtää oikeakielisyyden merkityksen. Oppilas tietää, mitä tarkoittaa kieli-identiteetti ja ymmärtää, mitä äidinkieli merkitsee kielenkäyttäjälle. Oppilas tietää useita suomen kielen ominaispiirteitä sekä tunnistaa ja osaa kuvailla useita murteita ja murrealueita.

Kirjallisuus: Oppilas osaa yläkoulussa käsitellyt kirjallisuuden käsitteet hyvin sekä osaa käyttää käsitteitä kirjallisuuden analyysiin. Oppilas tunnistaa erilaisia kaunokirjallisia tekstejä ja tietää niille tyypilliset piirteet. Oppilas tietää pääkohdat kirjallisuushistoriasta Suomessa ja maailmalla sekä tunnistaa ja osaa nimetä keskeisiä suomalaisia kirjailijoita ja teoksia.

Mediataidot: Oppilas osaa hakea tietoa internetistä ja kirjoista hyvin. Oppilas ymmärtää, mitä on lähdekriittisyys, ja osaa tarkastella löytämäänsä tietoa kriittisesti. Oppilas ymmärtää median merkityksen ja vaikutusvallan yksilöiden elämässä sekä tietää, millaista sisältöä internetissä voi ja ei voi julkaista.

Huolellisuus: Opiskeluvälineet ovat mukana ja läksyt tehty lähes aina.

VÄLTTÄVÄ (7)

Kirjoittaminen: Oppilas tuntee ja osaa tunnistaa joitain tekstilajeja. Oppilas kirjoittaa ohjattuna melko sujuvaa ja ymmärrettävää tekstiä ja osaa myös suunnitella tekstinsä. Oppilas ymmärtää, mitä on sidosteisuus, havainnollistaminen ja tekstin jäsentely. Oppilas osaa tuottaa erilaisiin tekstilajeihin kuuluvia tekstejä ohjattuna.

Lukeminen: Oppilas lukee melko sujuvasti erilaisia kaunokirjallisia ja asiatekstejä ja suhtautuu lukemiseen pääasiassa myönteisesti. Oppilas osaa kertoa lukemansa kirjan juonesta, henkilöhahmoista, tapahtumapaikasta jne. ja osaa tulkita teoksen sanomaa jonkin verran.

Puhuminen: Oppilas ilmaisee itseään suullisesti melko selkeästi ja vie puheenvuoroillaan keskustelua eteenpäin satunnaisesti. Oppilas suoriutuu raportoinnista ja puheesta. Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun. Oppilas tietää, mitä tarkoittaa konteksti.

Kielenhuolto ja kielitietoisuus: Oppilas tuntee kielenhuollon ja oikeakielisyyden perusteita jonkin verran ja kirjoittaa ymmärrettävää tekstiä, jossa on jonkin verran virheitä. Oppilas ymmärtää oikeakielisyyden merkityksen. Oppilas ymmärtää äidinkielen merkityksen kielenkäyttäjälle. Oppilas tietää joitakin suomen kielen ominaispiirteitä sekä tunnistaa ja osaa kuvailla joitakin murteita ja murrealueita.

Kirjallisuus: Oppilas osaa joitakin yläkoulussa käsitellyistä kirjallisuuden käsitteistä sekä osaa ohjattuna käyttää joitakin käsitteitä kirjallisuuden analyysiin. Oppilas tunnistaa erilaisia kaunokirjallisia tekstejä. Oppilas tietää joitakin pääkohtia kirjallisuushistoriasta Suomessa ja maailmalla sekä tunnistaa ja osaa nimetä joitakin tärkeitä suomalaisia kirjailijoita.

Mediataidot: Oppilas osaa hakea jonkin verran tietoa internetistä ja kirjoista. Oppilas ymmärtää, mitä on lähdekriittisyys. Oppilas tietää, millaista sisältöä internetissä voi ja ei voi julkaista.

Huolellisuus: Opiskeluvälineet ovat mukana ja läksyt tehty yleensä.

HEIKKO (5)

Kirjoittaminen: Oppilas tunnistaa yleisimpiä tekstilajeja. Oppilas kirjoittaa ohjattuna niukkaa, mutta jokseenkin ymmärrettävää tekstiä.

Lukeminen: Oppilas lukee niukasti ja suhtautuu lukemiseen vastahakoisesti. Oppilas osaa ohjattuna kertoa pääasiat lukemastaan kirjasta.

Puhuminen: Oppilaalle suullinen itseilmaisuus on hankalaa. Oppilas joko ei osallistu yhteiseen keskusteluun ollenkaan tai osallistuu keskusteluun, mutta ei vie puheenvuoroillaan keskustelua eteenpäin eikä muista antaa muille puheenvuoroja. Oppilas ei tiedä, mitä tarkoittaa konteksti.

Kielenhuolto ja kielitietoisuus: Oppilas ymmärtää, mitä on oikeakielisyys. Omassa tekstissä on useita virheitä. Oppilas ei täysin ymmärrä äidinkielen merkitystä kielenkäyttäjälle. Oppilas tietää, että suomen kielellä on ominaispiirteitä ja murteita, mutta ei yleensä osaa tunnistaa tai kuvailla niitä.

Kirjallisuus: Oppilas osaa yläkoulussa käsiteltyjä kirjallisuuden käsitteitä heikosti ja osaa käyttää niitä kirjallisuuden analyysiin vain ohjattuna. Oppilas tietää, mitä on kaunokirjallisuus ja kirjallisuushistoria. Oppilas osaa nimetä muutaman suomalaisen kirjailijan.

Mediataidot: Oppilaalle tiedonhaku on hankalaa eikä usein osaa erottaa lähteen luotettavuutta. Oppilas ei yleensä osaa erottaa sisältöjä, joita voi tai ei voi julkaista mediassa.

Huolellisuus: Opiskeluvälineet ovat mukana ja läksyt tehty harvoin.